

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การแก้ปัญหาสาธารณสุขโดยการตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน
ชุมชนในบ้านวังทอง ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง
จังหวัดเลย

ชื่อผู้เขียน นายต๋นย สารพฤกษ์

สาขาวิชาสาทรศาสตร์มหาบัณฑิต สาธารณสุขศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ชูนุม	พรหมชิตแก้ว	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมศรี	ปัทมพันธ์ุ	กรรมการ
อาจารย์ นายแพทย์ สมศักดิ์	ธรรมชิตวิวัฒน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแก้ปัญหาสาธารณสุขโดยการ
การตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนในบ้านวังทองหมู่ 14 ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง
จังหวัดเลย กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้นำครอบครัว จำนวน 198 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์หาความ
ครอบคลุมของกิจกรรมการดำเนินงานแก้ปัญหาสาธารณสุข หาค่าร้อยละของก่อนและหลังการตั้ง
ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนในหมู่บ้าน จากผลการศึกษาพบว่าในกิจกรรมการดูแลตนเองเรื่อง
โรคความดันโลหิตสูง มีสมาชิกของครอบครัวได้รับฟังความรู้เพิ่มขึ้นหลังดำเนินการตั้ง ศสมช.
คือก่อนตั้งร้อยละ 10.6 หลังตั้งร้อยละ 97.0 การได้รับการวัดความดันโลหิตเพิ่มขึ้นจากร้อยละ
18.7 เป็นร้อยละ 96.5 ในกิจกรรมการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน มีสมาชิกในครอบครัวได้
รับฟังความรู้ในเรื่องโรคขาดสารอาหารไอโอดีนเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 24.2 เป็นร้อยละ 93.4

การปนเปื้อนด้วยสารไอโอดีนเข้มข้นในครัวเรือนได้รับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10.6 เป็นร้อยละ 94.9 กิจกรรมป้องกันโรคไข้เลือดออก การได้รับฟังความรู้ของสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 34.3 เป็นร้อยละ 92.0 มีการโรยทรายอะเบทเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 32.8 เป็นร้อยละ 97.0 ผู้ดำเนินการโรยคืออาสาสมัครสาธารณสุขก่อนตั้งดำเนินการร้อยละ 32.2 หลังตั้งดำเนินการร้อยละ 99.5 ผลกระทบของกิจกรรมนี้ทำให้อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ก่อนตั้ง 740.0 ลดลงเหลือ 160.0 เมื่อตั้งแล้ว กิจกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การได้รับฟังความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 18.7 เป็นร้อยละ 88.4 ส่วนการฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคแก่สุนัขนั้นก็เพิ่มเช่นเดียวกัน จากร้อยละ 5.0 เป็นร้อยละ 93.0 จะเห็นได้ว่าการแก้ปัญหาสาธารณสุข โดยการจัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนทำให้มีการบริหารจัดการ การวางแผนงาน การให้บริการและการดำเนินกิจกรรมในรูปของคณะกรรมการ ทำให้เกิดผลดีในการทำงาน มีความครอบคลุมของกิจกรรมมากกว่าวิธีการสาธารณสุขมูลฐานแบบเดิม

Independent Study Title Solving Health Problems by
 Establishing a Model Village Primary
 Health Care in Wang Thong Village,
 Tambon Nongyaplong, Wang Saphung
 District, Loie Province

Author Mr. Danai Sarapruk

Master of Public Health Public Health

Examining Committee:

Assoc.Prof.Dr. Choomnoom Promkutkao Chairman
 Assist.Prof. Somsri Pattamapun Member
 Instr. Dr. Somsak Thamthitiwat Member

Abstract

The objective of the study was to find out ways and means in solving health problems by establishing a model village primary health care in Wang Thong village, tambon Nongyaplong, Wang Saphung district, Loei province. The target population was 198 head of household. Interviewing method was used to assess the coverage of primary health care activities and percentage of pre and post intervention achievement was calculated. The results revealed that the knowledge in self care of hypertension among the household

member increased from 10.6 % to 97.0 %. The percentage of receiving blood pressure measurement was increased from 18.7 % to 96.5 % and gaining knowledge in iodine deficiency disease form 24.2 % to 93.4 %. The iodine spray for table salt was also increased from 10.6 % to 94.9 % while the gaining of knowledge in the prevention of hemorrhagic fever changed from 34.3% to 92.0% and the use of ABATE from 32.8% to 97.0%. Before the intervention 32.2 % of community health volunteer sowed the ABATE but after the establishment of the model village primary health care 99.5% of them did and resulted in the decrease of the prevalence rate of hemorrhagic fever from 740.0 to 160.0 per 100,000 population. The household member received knowledge in the prevention of rabies was increased from 18.7 % to 88.4 % and the percentage of vaccinated dogs was increased from 5.0 % to 93.0 %. It was evident that the establishment of a model village primary health care could create involvement of its committee in planning, management, operation and evaluation of primary health care activities that could improve the effectiveness and coverage better than the former approach.